

[Rasmussen (Gylling).]

arbejde og delvis ved lejet Hjælp. Jeg vil tro, at det var bedre at have hver Form for sig.

Jeg kan altsaa ikke anbefale dette Lovforslag, men jeg forbeholder mig dog Ret til at overveje nogle af de Tanker, der er fremsat i det, under en eventuel senere Forhandling.

J. S. Foget: Efter at jeg to Gange paa mit Partis Vegne har fremsat Forslag til Lov om Ændringer i Snekastningsloven, maa jeg selvfølgelig hilse med Tilfredshed og takke for, at Spørgsmaalet nu bliver behandlet her i Tinget. Jeg vil udtrykke min Glæde over, at man ikke fra nogen Side har afvist Forhandling, og jeg haaber derfor, at vort Forslag ikke vil blive uden Betydning i det kommende Udvalgsarbejde.

Det Forslag, vi her behandler, har længe været ventet ude i Befolkningen. Snekastningspligten, eller som det i Lovforslaget hedder, Naturalarbejdet, har længe været følt som et urimeligt Levn fra Fortiden og er sat i en vis Forbindelse med Hoverpligten under Stavnsbaandet. Det har ikke været noget sjældent Syn at se arbejdsløse og socialunderstøttede staa ørkesløse og se paa, at Bønderne maatte udføre gratis Arbejde ved Snekastning, et Irritationsmoment paa begge Sider: den arbejdsløse, som ønsker Arbejde og Fortjeneste, maa se paa, at der her udføres mange Dages Arbejde uden nogen Betaling, Arbejde, som vilde give den arbejdsløse Arbejdets Tilfredsstillelse og Fortjeneste, men som nu udføres af Folk, der i Forvejen har rigeligt Arbejde, og som dog ingen Betaling faar for dette Tvangsarbejde.

Hvor ofte har ikke Husmænd maattet gaa og kaste Sne Dag efter Dag, til Tider Uge efter Uge, samtidig med at deres Koner maatte passe Bedriften, og hvor ofte har ikke Gaardmænd haft Vanskelighed ved at faa det nødvendige hjemlige Arbejde passet, fordi de skulde møde med hele Gaardens Mandskab til Snekastning! Vi har i de senere Aar set denne Snekastningspligt blive opfyldt, samtidig med at der har været en Hær af arbejdsløse paa mellem 100 000 og 150 000 Mand, som gerne har villet paatage sig Arbejdet, men ikke kunnet faa Lov til det. Det er urimeligt med denne Snekastningspligts Opretholdelse.

Desværre ændrer Ministerens Lovforslag ikke stort herved. Snekastningspligten opretholdes baade paa Landeveje og paa Kommuneveje. Selv om dette Lovforslag ophøjes til Lov, er det en Pligt for Bøn-

derne at møde først til gratis Snekastning paa Landevejene og derefter, naar disse Veje er i Orden, at fortsætte paa Kommunevejene, og endelig til sidst kan de faa Lov til at kaste deres egne Huse fri for Sne. Det er mildest talt haarrejsende, at saadanne Tilstande opretholdes i en Lov, som ønskes vedtaget i 1937. Intetsteds finder man noget tilsvarende i anden Lovgivning; det er en regulær Manifestation af, at Bønderne i vort Land ikke regnes som ligestillede med andre Samfundsborgere. At Lovforslaget betyder et Fremskridt, skal jeg ingenlunde underkende, men skal Fremskridtene tages i det Tempo, som dette Lovforslag giver Udtryk for, vil der gaa mange Aar, før Retfærdighed naas paa dette Omraade.

Jeg kan slutte mig til Princippet at dele Snekastninggen saaledes, at Snerydning paa Landevejene overtages af Amtet, men Biveje med gennemgaaende Trafik bør efter min Opfattelse medtages her, og Pligten bør fuldt og helt paahvile Amtskommunerne og ikke, som det staar i § 2, 1ste Stykke, saaledes, at disse helt eller delvis kan benytte Udskrivning af Naturalarbejde. Dette kun at medtage Landevejene vil virke uretfærdigt. Der er adskillige Kommuner, hvor der ingen Amtsveje gaar igennem, men hvor der er Veje, paa hvilke der er en tilsvarende gennemgaaende Trafik som paa Amtsvejene; disse Veje bør derfor medtages under Amtskommunerne. Paa denne Maade vilde man faa et Net af gennemgaaende Veje, som Amtskommunerne maatte sørge for, og som kunde betjenes af det moderne Materiel, som Amtskommunerne skal have til Raadighed; i Tilfælde af, at dette svigter, kan disse Veje da kastes fri ved lejet Hjælp.

Der er mere end eet Hensyn, der taler for en saadan Ordning. For det første Hensynet til en rimelig Fordeling af Snekastningsbyrden, saaledes at alle Kommuner faar Del i den Lettelse, der skabes herved, og for det andet Hensynet til de Automobil-ejere, der betaler Motorafgifterne og dermed det Arbejde, der udføres. Med en saadan Ordning vilde vi sikkert let kunne komme til Enighed om Snekastningen paa Kommunevejene, men Regeringsforslaget løser end ikke Spørgsmaalet halvt, hvorimod vi mener ved vort Forslag at have løst det helt. Det eneste, der i Virkeligheden opnaas ved Regeringens Forslag, er, at Amtskommunerne tvinges til at holde et vist maskinel Materiel, og at Amtskommunerne har Ret, men ikke Pligt til at leje Mandskab. I hvor stor Udstrækning dette vil finde Sted, er et Spørgsmaal. Økonomiske Hensyn vil blive raadende, og derfor vil Arbejdet sikkert